

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 3-1.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v četrtek, dne 9. decembra 1897.

Načeti dualizem.

Morda zadobi 6. december zgodovinsko znamenitost. Mogoče je, da se bo od tega dneva računala popolna neodvisnost Cislitvanske in Ogerike in da poreko zgodovinarji: 6. decembra 1897. leta se je začel dualizem in se je položil temelj zgl. personalni uniji mej Cislitvanske in Ogerske.

V včerajšnji seji poslanske zbornice ogerske je ministerski predsednik baron Banffy predložil zakonski načrt, s katerim Ogerska samostojno in neodvisno od Cislitvanske podaljša carinsko, trgovinsko in bančno pogodbo za jedno leto, samreč do 31. decembra 1898, in je naznanil, da uredi Ogerska svoje razmerje napram Cislitvanski povsem neodvisno, samo s ozirom na svoje koristi, ako se do 1. maja 1898. l. pogodba definitivno ne obnovi za dobo dvestih let.

Skenejeve krilate besede, da je habsburska država postala vled nagodbe „monarhija do odpovedi“, so se sedaj obistinile. Madjari so včeraj skupnost obeh državah polovic odpovedali in storili prvi korak k popolni samostojnosti svoje države, prvi korak k odpravi realne unije in k uresničenju v vseh medjarskih srcih živečega ideala.

Pomen tega koraka je preočiten. Javno je, da bi avstro-ogerska monarhija prenehala biti velesila, da bi izgubila svojo veljavo in svoj upliv, ako bi se raskrojila na dve neodvisni državi, in sategadljive umljivo, da se solže vsi oficijozni, in da z ginjačimi besedami roté naše parlamentarne stranke, naj v tem važnem trenutku zataje svoje koristi, naj stoč državi in dinastiji žrtav in naj omogočijo parlamentarno rešitev nagodbenega provizorija.

Gotovo, trenutek je važen. Dualizem sicer še ni ugonobljen, nego je le načeti, in se da še rešiti, toda samo če se posreči vladi, doseči mej parlamentarnimi strankami porazumljenje in omogočiti parlamentarno obravnavanje o nagodbi. Ministerski predsednik baron Gantsch se močno trudi, da reši to svojo nalogo, a doseči ni dosti dosegel. Opozicija, da si v manjšini, zahteva, naj večina pred njo ka-

pitulira. Opozicija ne zahteva samo, naj večina pripozna opravičenost levičarskih škandalov in nelegalnost svojih ukrepov s tem, da odstrani predsedstvo in prekliče Falkenhaysovo popolnitev državnozborkega opravilnika, ampak zahteva še materijalno plačilo za svoje škatle, preklic jezikovnih naredb, česar desnica ne more in ne sme privoliti, ako neče same sebe osmešiti in osramotiti.

Pogajanja se nadaljujejo! Tako se poroča dan na dan, a vendar še ni najmanjšega znaka, da so imela ta pogajanja kaj uspeha. V tem pa beži čas, Božič se čedalje bolj približuje in čedalje bolj gineva možnost, da se reši nagodbeni provizorij parlamentarnim putem, čedalje bolj se podirajo utebri, na katerih stoji dualizem.

Vse kaže, da se bližamo veliki notranji krizi. Slovani so bili pripravljeni včerajti nagodbeni provizorij in tudi definitivno nagodbo. Slovanov torej ne zadene nobena krivda, vsa odgovornost pade jedino in izključno na nemške poslance, in to je treba konstatovati v tem trenutku, ko se bliža odločitev.

Vlada in dr. Missia.

Od nekeč, 6. decembra.

V svojem članku o imenovanju knezoškofa dr. Missie goriskim nadškofom je „Slov. Narod“ prižnaval imenovanju posebno nadarjenost in diplomatično spretnost. Tega mnenja pač niso vsi, kateri so se kdaj zanimali za delovanje dr. Missie, kajti svoj talent in svojo diplomatično spretnost je kazal dr. Missia samo navzgor, v deželi Kranjski pa je bil pravi pravcati politični „bandejen“, kakor svedoči ves način njegovega bojevanja in sploh vse njegovo postopanje, tudi postopanje napram v političnih rečeh nepokornim duhovnikom. Ako bi bil dr. Missia veliki talent in diplomat, bi bil lahko na lep način pridobil vse kranjske Slovence pod svojo komando in dosegel bi bil lepših uspehov, kakor pa s svojo taktiko popolne brezobzirnosti.

V višjih krogih pa si je znal pridobiti mnogo ugleda in mnogo veljave. Samo jedenkrat se je bil sameril in sicer po smrti prestolonaslednika Rudolfa, a znal je tudi to poravnati tako poplačoma,

da je sedaj jeden najuplivnejših članov avstrijskega episkopata.

Svoj čas je neki prelat, kateri je v dunajski nuncijaturi precej domač, povedal, da si je dr. Missia ta radki upliv pridobil s tem, ker zna služiti dvema gospodom na nakrat: vladi in papežu. Nekaj resnice je gotovo na tem, to potrjuje vse delovanje dr. Missie na Kranjskem.

Vzgojen kot kozmopolit, brez smisla za slovenske narodnostne ideale, se je dr. Missia lahkega srca lotil dela, katero je od njega pričakovala vlada. Štiti je vestno vse ostanke nemštva v deželi, uvajal celo na novo nepotrebne nemške propovedi itd., sicer pa se je trudil na vso moč, da omeji kolikor možno vladi že jako nadležno narodnostno gibanje na Kranjskem. Prav to gibanje je dalo vladi povod, da je imenovala dra. Missio ljubljanskim knezoškofom, dobro vedoč, da ji pojde njen kandidat krepko na roke.

„Slovenske dežele morajo tudi v slučaju državnih preuredb, v slučaju uvedanja češkega državnega prava ostati nemška posest, morajo ostati „deutsche Bundesländer“ — tako se je govorilo ob imenovanju dra. Missie ljubljanskim knezoškofom v ministerskih hotelih, in tam se je tudi naravnost reklo, da je vladi najekstremnejši klerikalizem ljubši, kakor najskromnejše narodnostno gibanje, češ, da je končni smoter vsacega narodnostnega gibanja ta, da si hoče dotični narod zagotoviti vsaj relativno samostalnost v državi, dočim klerikalizem v dobi Darwina in Heckla ni nevaren, pač pa dobro sredstvo, vladati široke sloje in vsdrževati v njih nezadržanost napram omikancem, vnama očim se za narodnostne in politične ideale, in s tem onemogočiti prizadevanja omikancev.

Kar je vlada želela in upala, to je dr. Missia kot ljubljanski knezoškof tudi izpolnil. Vzgojil je v naši deželi tak klerikalizem, da so ga veselili najčrnejši jezuitje in da so vatičanski krogi z njim lahko zadovoljni. Njegova stranka se vestno trudi, da uduši v srcih širših slojev slovensko zavest in jo nadomesti s katoliško. Razdvojil je narodno stranko na dva tabora, oslabil pozicijo Slovencev v deželi in skrbno ščitil in varoval vse ostanke nem-

LISTEK.

Petindvajsetletnica „Glasbene Matice“.

I.

V razburjen čas pada „Glasbene Matice“ petindvajsetletnica, katero jutri skromno praznuje s slavnostno sejo v svojem „Domu“ in slavnostnim koncertom v „Narodnem domu“.

O tej priliki se nam obrača pogled na lep kles kulturnega polja, katero je slovenski narod v tem času preoral, in nehoté se zazdi človeku, da je doba petindvajsetih let v političnem narodovem življenju nekakšno Platonovo leto; kajti ponovile so se zelo podobne konstelacije. Takrat, pred 25 leti, je bilo padlo Hohenzwartovo ministerstvo, na Češkem je vladalo izjemno stanje, in pri nas doma se je bil krut boj med „Mlado- in Staroslovenci“, posebno je šlo za vladu v „Slovenski Matici“. Učitelstvo se je jelo cepiti v dva tabora, „Slovenski Narod“ se je preselil v Ljubljano, osnovalo se je „Pisateljsko“, in snovalo se je nekako „Planinsko društvo“; narodno socijalno življenje je bilo v tisti dobi v Ljubljani najbolj živahno in neprisiljeno. Ne smemo se torej čuditi, da se je spočetje in pestanek „Glasbene Matice“ v javnosti nekako polzgubil.

Misel na ustanovljenje „Glasbene Matice“ se je spočela v glavi gosp. Vojteha Valenta, mestnega blagajniškega pristava, ki je bil v narodnih krogih obče znan kot vesel in odkrit tovariš, izborni bariton-pevec in izurjen in marljiv glasbenik. Povod tej misli je bilo morda visoko stanje tedanje domače dramatične umetnosti, ki je po gg. Nollju, Grasselliju, Schmidu, Kajzlu, in gospe Valenta-Brusovi, gđ. Podkrajškovi, Jamnikovi i. dr. nagloma vzrasla do častivredne višine.

Z „Glasbeno Matico“ namenil si je V. Valenta stvariti ognjišče, krog katerega bi se zbiralo vse, kar se zanima za razvoj slovenske glasbe. Tja naj bi se zasašale pred vsem narodne pesmi, ki so se valed razširjenja vdaosti berila in valed zlažaja nja prcmeta čim dalje bolj pogubljale; tu naj bi se zalagale skladbe domačih glasbenikov, in od tod naj bi se širila, po šolah in koncertih domača pesem ublažena nazaj med narod.

Leta 1871 je — tedaj še v Mariboru — v „Slovenskem Narodu“ izšel prvi poziv Valentin; 4. junija 1872 je bil ptem prvi shod, ki si je izvolil v osnovalni odbor gospode: A. Nedved, A. Forster, V. Valenta, Viktor Bučar, Fr. Ravnihar, Pet. Grasselli A. Jentelj, Fr. Drenik, Drag. Žagar, dr. K. Bleiweis, Andr. Guttman. Ta odbor je po-

tem vladi predložil pravila, katera je menda s svojim zadnjim podpisom, dne 14. i. m. potrdil Hohenzwartov deželni predsednik baron Warzbach.

Po porditvi pravil je osnovalni odbor takoj začel nabirati poverjenikov in po njih članov novemu društvu. V svojem pozivu iz meseca avgusta naglašala določbe pravil, „da misli društvo objavljati dobre slovenske kompozicije za cerkev, šolo in dom in razpisavati darila za najboljša domača glasbena dela, nabirati po vsi slovenski zemlji narodne pesmi in skrbeti za to, da se te pesmi v lepo vrejeni zbirki na svetlo dajo, osnovati glasbeno knjižnico, napravljati glasbene produkcije, koncem utemeljiti na Slovenskem po mogočnosti pevke glasbene šole“. Velik del tega delavnega programa je že „Glasbena Matica“ zvršila; kar nedostaja, pa z božjo in narodovo pomočjo še zvrši. O skromnih nadejah ustanoviteljev za dosego stavljenih idealov najbolje priča stilizacija odstavka o šolah.

Drugi poziv z dne 10. septembra i. l. dokazuje potrebo „Glasbene Matice“, ker je treba razširiti narodno petje, da se izpodrinejo tuji „gassenhauerji“; ker je dalje treba klavirske in violinske šole, da ne bo hodil denar na tuje, in ker je treba zboljšati cerkveno petje, da se ne bo več pal „Tantum ergo“ na napev „Po jezeru“ i t d.

štva. Tudi vlada je zadovoljna in dru. Missia hvalna.

Sedaj, ko je dr. Missia na Kranjskem precej uradil vse tako, kakor želita Vatikan in vlada, sedaj je imenovan goriškim nadškofom. Tudi tu je narodnostno gibanje Slovencev postalo odločilnim krogom jako nadležno, zlasti grofa Goluchewskemu, in prav zato se je vladi zdelo, da je dr. Missia najprimernejši mož za to mesto. Goriški Slovenci so toli radikalni, da so celo nekajkrat že izstopili iz dež. zbora, a voditelji tega gibanja so duhovniki. Vlada pričakuje, da naredi dr. Missia s tisto energijo, kakor na Kranjskem, tudi na Goriškem „red“, da smeji narodnostno gibanje vsaj toliko, da vlada ne bo imela sitnosti in da bo deželni zbor v vsakem slučaju sklepčen, zato sme slehobno vzgajati klerikalizem, saj ta ni nevaren.

Izpolni li dr. Missia te nadeje? Njegovo delovanje na Kranjskem obuja domnevanje, da jih izpolni. S sedanjimi razmerami na Kranjskem je zadovoljen Vatikan in je zadovoljna vlada. Če nastanejo tudi na Goriškem razmere, s katerimi bodeta zadovoljna rečena dva faktorja, potem dobi goriški nadškof gotovo kardinalski klobuk, a to je najvišje dostojanstvo, katero zamore doseči sin slovenskega kmeta iz ljutomerske okolice.

Ti uspehi pa niso posledica niti posebnega talenta niti posebne diplomatske spretnosti. To, kar je dr. Missia dosegel na Kranjskem, doseže lahko vsakdo, če je le energičen. Missia je imel vedno pred očmi koristi klerikalizma in se je zanje pogajal, a ker je že s t m napeljeval vodo na vladni mlin, povrh pa še večkrat naravnost pokazal, da ne ljubi slovenstva, si je pridobil ugled, veljavo in upliv. O njem se pravi sploh, da je najvernejši sluga vsake in to je resnica.

V Ljubljani, 7. decembra.

K položaju „Neu Freie Presse“ poroča, da je ministerski predsednik Gautsch na konferenci s levico stavil nekaj vladnih predlogov, kako naj bi se jezikovne navedbe izpremenile. Isti list zatrjuje, da je stavil Gautsch svoje predloge na podlagi posvetovanja z Mlado čehi. Čški nemški poslanci so imeli pod načelništvom dr. Schlesingerja nato svoje posvetovanje, zatem pa klubovi natelniki levice. Brzotjavno se poroča istemu časopisu iz Prage, da so Mlado čehi pripravljeni razgovarjati se o modificiranju jezikovnih navedb v tem smislu, da se razdeli Česko jezikovno na tri dele. V čistočeških okrajih bi moral biti tudi notranji uradni jezik česki. Levica s predlogi ni zadovoljna, zato se bodo obravnavanja morda že danes pretrgala. Gautsch si ne ve nikakor pomagati, ker ne odziva nobena stranka toliko, da bi zadovoljila drugo.

Profesor Philippovich je na neki dunajski skupščini naznanil, da so stopili vsled zadnjih dogodkov takozvani socijalni politiki v ožjo zvezo z nemško napredno stranko, tako, da se je nadejati, da se ustanovi velika svobodnomiselna nemška stranka, ki naj bi bila središče levice.

Gališki deželni zbor hoče s posebno adreso označiti svoje stališče napram Gautschevemu mini-

Od dne 23. do 26. sept. 1872 se je obhajal prvi obleslovenski učiteljski shod, katerega se je poleg 300 slovenskih udeležilo tudi mnogo hrvaških učiteljev. Ker se je osnovalni odbor „Glasbene Matice“ nadejal — in ni se motil —, da se bo slovensko učiteljstvo za novoustanovljeno glasbeno društvo zanimalo, sklical je prvi občni zbor na 25. dan septembra 1872., ter je na predvečer s sodelovanjem učiteljstva priredil prvi „koncert Glasbene Matice“.

Debata na prvem občnem zboru se je največj sukca okoli vprašanja, jeli naj se petje v ljudski šoli poučuje po glaskah ali ne. Lahko se trdi, da rojenice „Glasbene Matice“ pri zibelki niso pele, kaj bo še iz nje.

Na tem prvem občnem zboru je bil predsednikom izvoljen g. Fran Ravnihar, ki je še danes kot jubilar družtu na čelu. S svojo vztrajno pridnostjo, z mirno in obzirno hladnokrvnostjo je pripeljal Matičino ladjo v teku petindvajset let mimo marsikatero nevarno čeri; marsikatero britko je pouzil, pa tudi marsikateri vesel in ponosen treutek doživel. On je sukal lemež, ko je Valenta zrnje sejal. In semo je vzkliko, in iz malega je vzrastlo veliko.

B.

sterstvu. Adresa se odpošlje kroni ter bo zahtevala sledeče: vrne naj se k načelom oktoberskega diploma l. 1860., izvrši se naj popolna decentralizacija, razširi naj se kompetenca deželnih zborov, predvsem pa naj se vrne dež. zborom pravica voliti poslance v parlament.

Turčija hoče izboljšati svojo popolnoma propalo mornarico. V to svrhu je izdal sultan iradé, s katerim pooblašča mornaričnega ministra, naj dobi 500 000 turških funtov posejila. S tem denarjem naj se reorganizuje državna ladijevna družba Mahsuné, napravijo naj se nove ladije ter nakupijo pri Kruppu in Armstrongu ladijevni topovi. Turčija hoče posejilo vrniti z grško vojno odškodnino.

Kancelar knez Hohenlohe ne more izhajati s svojo plačo 54.000 mark, s svobodnim stanovanjem in z reprezentacijskimi pavšalom, ampak hoče, da se mu plača zviša na letnih 100 000 mark, tako da bi imel poslej vseh dohodkov skupaj 228.370 mark na leto. Knez Hohenlohe je sam mnogokrat milijonar in veleposestnik na Bavarskem, Češkem, Ruskem in Francoskem. Njegov prednik, general Caprivi je izhajal z dosedanjimi dohodki, dasi je bil brez posebnega privatnega premoženja. Govori se, da želi povišanje cesar, ki bi s toliko plačo mogel dobiti vedno takega kancelarja, ki bo plesal po njegovi piščalki. Nekatera stranke se pa upirajo temu povišanju. Bog ve, ali bo Hohenlohe štrajkal, ako se mu plača za več kakor 33 odstotkov ne poviša!

Nemčija in Kitajska. Na vsak način hoče Nemčija doseči zadoščenje, katero zahteva pri Kitajski. Ker pa se ta upira, pojde v kratkem nemški mornarici v luki Kao čan v podporo bataljon mornarske pehote, t. j. 23 oficirjev in 1200 mož, ter kompanija mornarske artilerije, t. j. 4 oficirji in 200 mož z mnogimi topovi in puškami.

Dopisi.

Iz Gradea, 4. decembra. Kdor je zadnje dni tukaj preživel, poleg tega pa čital ponosna poročila o junaško-viteškem obnašanju tukajšnjih Germanov, misliti bi bil moral, da ni v Avstriji, ne v glavnem mestu dežele, v katerem živi poleg Nemcev nad tretjino Slovencev, nego da je v osrednji Nemčiji! Mesto kazalo je te dni pravo svoje mišljenje in veliko-nemško nadutje. Kamor ti je zrlo oko, videl si na stotine in stotine plavic, izzivno nataknenih na prsih germanskih dijakov in dijačkov, pa ravno tako lepih mladih in zgrbančenih starejših dam, da celo mladih dečkov in deklic, katerih starišem gre menda za to, v mlada, rahla srca vcepiti pangermansko narodno zavest, zajedno pa tudi divjo strast in sovraštvo proti vsemu kar je slovanskega! Naravno, da se, mi Slovenci v takem razbrnjenem času skoraj nismo upali na dan, a kaj še, da bi se na ulicah bili drznili mej seboj razgovarjati v svojem domačem jeziku, ker nisi bil varen, da te ne bi kateri izmej nemških, vseskozi z debelimi garjčami oboroženih buršev telebnil čez glavo, če si še tako krotak in pohleven, kakor smo mi Slovenci žalibog na lastno škodo od nekda in povsodi. Ti djaki so dejansko vladali celo mesto. Prav demonstrativno in izzivno so kar v velikih krdelih, po 200 in 300 glav, korakali po ulicah, z veliko nemškimi trakovi čez prsa in pripetimi plavicami, mej sabo klicaje svoj „heil“ ali bolje glaseči „heul“, „heul“. In kaj misliš, da je tukajšnje mestno glavarstvo ali državna policija, ki je svoj čas v Ljubljani in zadnje dni v Pragi zabranila nositi trakove v domačih deželnih barvah, tam nelojalnim in blizu da ne veleizdajskim demonstracijam konec storila? Kaj še! Vse to vidiš tudi še danes! Pa saj ni čuditi se nikomur, kdor je bil priča velikanse demonstracije, ki se je godila pretečene dni pri pogrebu, zaradi silovitih izgrediv in napadov na vojaštvo, ubitega delavca Retterja, kojeg demonstraciji se je postavil župan sam in ves mestni zastop na čelo, poleg tega pa vse dijaštvo z vzornimi politiki-profesorji na čelu. Nasprotstvo tukajšnjih Nemcev proti Slovanom sploh, zlasti pa proti slovenskim visokošolcem je tako, da slednjim že ni več obstanka na graškem vseučilišču. Zdaj se vidi, kako velikanško škodo imamo, da se ne poganjamo za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Tega smo potrebni pred vsem, laglje bi utrpeli marsikaj drugega. Ko bi se vendar narodni možje vzdramili in začeli delovati na ustanovitev slovenskega vseučilišča v beli naši Ljubljani!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. decembra.

— (Imenovanja.) Deželnovladni tajnik in vodja okrajnega glavarstva v Postojini g. Viljem pl. Laschan je imenovan okrajnim glavarjem, višji okrajni komisar g. Ivan Tekavčič in okrajni komisar g. Viljem Haas sta imenovana deželnovladnima tajnikoma.

— (Imenovanja pri pošti.) Poštinski asistenti so imenovani gg.: Anton Bučar in Jakob Kobe za Ljubljano, Jernej Dolinar za St. Peter, Ferdinand Kalister za Test, Alojzij Delkin za Gorico in Fran Zore za Opatijo.

— (Imenovanja v učiteljstvu.) Dž. šolski svet je imenoval gđ. Avgusto Matanovič v Postojini za Ljubljano, gđ. Franico Stepišnik v Grahovem za Mengiš, gđ. Marijo Clarici v Novem mestu za nadučiteljico istotam, gđ. Albino Sark v St. Rupertu za Novo mesto, g. Jca. Samido v Smuki za Polom, g. V. Andoljšeka v Drugi za nadučitelja v Mirnipeči in gosp. Frana Stefančiča v Črnomlju za Ribnico.

— (Občinski svet) imel bo v četrtek, 9. dne decembra 1897 ob petih zvečer v telovadnici I. mestne petrazrednice v Komenskega ulicah redno sejo. Ko bi ta dan ne mogle rešene biti vse točke dnevnega reda, bo se seja nadaljevala v petek, dne 10. decembra 1897 ob petih popoldnu. Dnevni red: I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Policijskega odseka poročilo o nasvetih mestnega fizikata, razloženih v poročilu za leto 1896. IV. Nadzorovalnega odseka za elektrarno nasvet, da se cenik o prejetanji električnega toka glede pavšalnega obračunovanja nekoliko izpremeni. V. Finančnega odseka poročila: 1.) o dopisu deželnega odbora v zadevi zamenjave mestnega stavbišča ob Frana Josipa cesti z deželnim stavbiščem za Bežigradom; 2.) o dopisu mestnega magistrata v zadevi zaverovanja mestnih poslopij; 3.) o oddaji mestnega lova na bivšem lovišču graščine rakovniške; 4.) o prošnjah nekaterih hišnih posestnikov na svetu Zeschkovih dedičev za napravo ceste in kanala; 5.) o prošnjah društva „Katoliški dom“, g. Antona Krejčija in gospe Marije Čemažarjeve v zadevi izplačila dovoljenega jim 30/-nega posojila. VI. Stavbenega odseka poročila: 1.) o prizivu oo. jezuitov proti odločbi mestnega magistrata z dne 13. okt. 1897 št. 33.105, tikajoči se naprave ograje ob redovnem svetu; 2.) o prizivu Avgusta Jenka v zadevi odrečenega mu privolila do stanovanja v podstrešnih prostorih njegove hiše na zemljišču Zeschkovih dedičev; 3.) o določitvi stavbne črte pri hiši Jakoba Kanije na cesti v mestni log; 4.) o napravi kanala od Streliških ulic do Elizabetne ceste; 5.) o določitvi nivojev za Gospodske in Vegove ulice ter za Valvazorjev trg. VII. Policijskega odseka poročila: 1.) o ustanovitvi javne mestne tehtnice; 2.) o ustanovitvi grelnice in čajnice. VIII. Odseka za olepšavo mesta poročila: 1.) o premestitvi sohe sv. Trojice; 2.) o uravnavi Resljeve ceste. IX. Direktorija mestnega vodovoda poročilo o proračunu mestnega vodovoda za leto 1898. X. Nadzorovalnega odseka za elektrarno poročila: 1.) o zahtevi trdke Faendrih v Mödlingu glede izplačila zaslužka za več izvršenih del pri električni centrali; 2.) o upeljavi električne razsvetljave v centrali in v prostorih za akumulatore; 3.) o ponudbah za prevažanje premoga s kolodvora do elektrarne. XI. Odseka ad hoc poročilo o ustanovitvi mestne godbe. XII. Občinskega svetnika dr. Danilo Majarona samostalni predlog glede znižanja volilnega cenza in razširjenja volilne pravice za občinski svet ljubljanski. XIII. Personalnega in pravnega odseka poročila: 1.) o prošnji Simona Trea, zidarskega mojstra in hišnega posestnika, da se mu zagotovi sprejem v občinsko zvezo; 2.) o oddaji službe mestnega cestnega in delavskega nadzornika; 3.) o prošnji mestnega tajnika dr. Iv. Jana za dopust in zdravilni prispevek. XIV. Finančnega odseka poročila: 1.) o dopisu županovem glede dovolitve nagrade dvema magistratnima slugama; 2.) o končanem nadzoruvanju strank v bivši sladkornici, v reduti in v raznih barakah. XV. Nadzorovalnega odseka za elektrarno poročilo o oddaji služeb: a) drugega strojnika; b) dveh kurjačev; c) dveh paznikov pri akumulatorski pretikalnici.

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Danes se bode drugič predstavljala Scribejeva veseligr „Kozarec vode“. V petek se bode prvič v tekoči sezoni — pela opera „Trubadur“.

— (Okrajna bolniška blagajna.) Počenanje krščansko-socijalnih krenjakov Kregarja, kateremu potrdi gosp. Tratnik, da je velik poštenjak, Breškvarja, kateri je svojega otroka pošiljal v schulvereinsko šolo in vsled tega postal urednik „Dihurjev“, ter vrliga J. Turka v odboru okrajne bolniške blagajne je bil povel, da je od-

➡ Dalje v prilogi. ➡

borova večina odložila mandate. Vseled tega je postal odbor nesklepčen, in magistrat je prevzel del novih volitev vodstvo okrajne bolniške blagajne. Kršč. socializem to seveda ni bilo všeč. Krš. je trdno upal, da dobi nagrado, Turk bi bil pa rad še dalje nadzoroval bolnike in si zaračunal mastne dijete. Poskusili so torej, da se zopet pri-
rinejo h koritu in se proti prevzetju blagajnice pri-
tožili. D. ž. vlada je odredila, da mestni magistrat
ne sme razpisati splošnih volitev v odbor, ampak
samo dopolnilne volitve namestu odstopivših od-
bornikov. Ta odredba ni v soglasju z navori, ka-
tere so izvestni gospodje imeli še pred kratkim, ti
navori so jim bili diktirani iz ministerstva. Slo-
venska poslanka dr. Šušteršič in zlasti dr. Krek
sta namreč v tej zadevi intervenirala v minister-
stvu, kjer ravno v takih malenkostnih rečeh po-
slanec radi ustrežajo, saj jim potem pri važnejših
rečeh lažje kaj odreko, in tako se je zgodilo, da
da je rekurs kršč. socialistov imel uspeh. Če je
pri tej stvari kaj čudno, je to postopanje klerikal-
nih slovenskih poslancev. Po našem mnenju bi
smeli slovenski poslanci pri vseh vprašanjih samo
solidarno postopati in je naravnost neojavno, ako
nekaterniki za hrbtom drugih zastopajo svoje stran-
karste konike.

— (Koncert „Glasbene Matice“.) Opozar-
jamo, da se bodo vstopnice k slavnostnemu kon-
certu „Glasbene Matice“ dobivale tudi še jutri,
v sredo dopoldne od 9. do 10. ure v trgovini g.
Lozarja na Mestnem trgu. — Dodatno se nam
javlja, da se bode vršil po koncertu „Glasbene
Matice“ ob 8. uri zvečer v „Sokolovi dvorani“
sestane s prosto zabavo.

— (Naročnikom električne luči) se uljudno
naznanja, da se prodajajo v akciovrsne svetilke žarnice
za električno razsvetljavo po cenah le v liku dolar-
čenih. Dobivajo pa se te žarnice jedino za posred-
ni za električno razsvetljavo v mestni hiši prvo nad-
stropje.

— (Izpred porotnega sodišča.) Pretečeni
petek bil sta pri tukajšnjem porotnem sodišču
zopet dve obravnavi. Pri prvi bil je 22 let stari
posesnik sin Ivan Jakopič iz Ježice obtožen
hudodelstva uboja. Dne 5. septembra letos bilo je
v Piterikovi gostilni v Dobravi več fantov iz
Trnave, mej njimi tudi Anton Orehek iz Dobrave.
Slednji, že nekoliko vinjen, jesti se je nad Posav-
čes, da so mu prejšnjo noč konja iz hleva odgnali.
Ko to kmalu na to prišli v gostilno posavski
fantje, prepiral se je z njimi, dokler ga niso iz go-
stilne odpravili. Ko se je Orehek posrejeval še je-
denkrat vrnil v gostilno, vlekli so ga fantje za hišo,
kjer ga je Jakopič z nožem dvakrat sunil od zadaj
v vrat ter mu prerezal glavno privodnico in od-
vodaico. Orehek ze je takoj zgrudil ter je na mestu
mrtve obležal. Jakopič, ki dejanje priznava, bil je
obsojen na 9 let težke ječe, poostrene s jednim
postom mesečno ter trdim s ležščem v temni celici
dne 5. septembra vsakega kazenskega leta. — Pri
drugi obravnavi sedel je na zatožni klopi 26 let
stari samki tesaraki pomočnik Jakob Žigari iz
Bečnice, obtožen hudodelstva uboja. M. j. javorskimi
in besniškimi fanti vlada že nekaj časa sovraštvo.
Dne 26. septembra ubili sta se bili obe stranki v
Habičevi gostilni v Javoru. Kmalu je nastal prepir
in pretep, pri katerem je obdolženec Franceta Jan-
čarja udaril s gojnim obidom s tako močjo po
glavi, da se je leta takoj mrtve zgrudil na tla.
Otoženec bil je obsojen na 7 let težke ječe, po-
ostrene s jednim postom mesečno in trdim ležščem
v temni celici dne 26. septembra vsakega kaz-
enskega leta. — V soboto bili sta dve obrav-
navi. Pri prvi bil je 19 let stari Franc Drešek,
delavec v tukajšnji tovarni za žveplenke, obtožen
hudodelstva uboja. Obtoženec prišel je dne 4. nov.
t. l. nepozno v tovarno, mi hotel zaradi tega dela
nastopiti in je cel dan pijančeval. Zvečer sešel se
je v Sarcevi gostilni ob Dolenjski cesti z Lorencom
Korenčičem in njegovim sinom Miho. Miha Korenčič
zapustil je prvi krčmo ter šel spat; kmalu z njim
odišla sta tudi Lorenc Korenčič in Drešek proti
Novci. Korenčič bil je precej pijan, padel je večkrat
na cesti in jedačkar celo v cestni jarek, kamor je
Dreška, kateri ga je vodil, za seboj potegnil. To je
Dreška tako raztogotilo, da je izšel kol in udaril z
njim Korenčiča s tako močjo po glavi, da mu je
prepijal prebilo. Korenčič bil je takoj mrtve. Drešek
pustil je Korenčiča v jarku, šel domu, vzel svojo
obleko in poselako knjgo ter se skrival v okolici,
hoteč pobegniti iz dežele. Vendar ga je mestni nad-
stražnik Kržan kmalu zasledil v Radniki ter are-
toval. Obtoženec bil je obsojen na 3½ leta težke
ječe, poostrene s jednim postom mesečno in trdim
ležščem v temni celici dne 4. novembra vsakega
kazenskega leta. — Pri drugi obravnavi bil je po-
sesnikov sin Franc Šušteršič iz Spodnjega Lo-
gata obtožen hudodelstva težke telesne poškodbe,
ker je dne 17. februarja t. l. Ivana Mazača s sto-
jalom za žveplenke udaril po glavi tako, da je le ta
postal na obeh ušesih popolnoma gluha. Obtoženec
bil je obsojen na 15 mesecev težke ječe, poostrene
s jednim postom mesečno. — Še to obravnavo bila
je zadnja letošnja porotna sešija končana.

— (Obrotno gibanje v Ljubljani.) Tekom
meseca novembra pričeli so v Ljubljani izvrševati
obrt in sicer: Družba Peče Perlez, Dunajska cesta
št. 5. spedičijo in komisijonsko trgovino; Peters
Josip, Hranova ulica št. 9. preprogarški obrt; Si-
mončič Marija, Pred škofijo št. 21, pekarski obrt;
Zolnar Matjaž, Florjanske ulice št. 32, pekarski obrt;
družba Minibek & Worsche, Marijin trg št. 1,
trgovino z manufakturnim in drobnim blagom;
Pronseiss Ivao, Mestni trg št. 19, trgovino z de-
likatesami, prekajenim mesom in pecerijskim bla-
gom ter točenje vina in piva in prodajo žganih
opojnih pijač; Dolenec Oroslav, Wolfve ulice št. 10,
prodajo žganih opojnih pijač na drobno; Egner Aloj-
zija, Strelške ulice št. 8, žensko krojaštvo; Lorber
Josip, Sv. Petra cesta št. 47, gostilničarski in krč-
marski obrt; Mialc Justina, Židovska steza št. 6,
žensko krojaštvo; R. sberger Alojzij, Dolenjska cesta
št. 4, gostilničarski in krčmarski obrt; Sturm Franc,
Kladenske ulice št. 16, prevažanje oseb; Lahajner
Uroš, Mulo trgovino z mešanim blagom; Šibenik
Loren, Ulice na Grad št. 3, prodajo kuhane kave,
čokolade in čaja; Lenarčič Ivan, Konjušne ulice
št. 9, malo trgovino z žganimi opojnimi pijačami;
Schwanteer Leopold, sedaj še v Brežicah, zglasil
je trgovino s knjigami, muzikalijami in umetninami;
Grando Franc, Vodmat št. 103, pekarski obrt;
Habič Ivan, Sv. Martina cesta št. 11, gostilničarski
in krčmarski obrt; Pettauer Franc, Pred škofijo
št. 1, trgovino z mešanim blagom; Richter Josip,
Poljanski trg št. 5, prekajevalski obrt. — Odpove-
dali oziroma fakično opustili pa so obrt in sicer:
Hartman Jakob, prevažanje oseb; Bajc Helena, go-
stilničarski in krčmarski obrt; Hlebš J. rnej, zidarški
obrt; Pogačnik Karol, gostilničarski in krčmarski
obrt; Mianič Franciška, branjarin in Weber Viljem,
vodovodno inštalacijo in kleparski obrt.

— (Tužji v Ljubljani.) Tekom meseca no-
vembra bilo je v tukajšnjih hotelih in gostilniških
prenočiščih 2256 tužcev, torej za 677 več nego v
istem mesecu lanskega leta.

— (Omikan župan.) Z Ježice ob Savi
se nam piše: Pest in noč, ki sta zmagała v držav-
nem zboru, sta se zanesla tudi v naš občinski
urađ. Pri zadnji občinski seji dne 2. t. m. so se
naši občinski očetje prav pošteno stopili. Tekla je
celo kri. Naš župan Vrban je šel z „dobrim“ vzgle-
dom naprej. Jaden občinskih svetovalcev se je
drznil podtikati mu nekaj nepravilnosti pri izvrše-
vanji županske službe. To je pa pogrelo kri žu-
panu Vrbanu, skočil je ves razjarjen izza mize ter
planil na nepokorno ga mu obč. svetovalca. Udaril
ga je tako močno po glavi, da je bil mahoma v krvi.
Stranka napadenega obč. svetovalca se je obrnila proti
županu in njegovi stranci, pesti so jele švigati
nad glavami, in nastalo je tako vpitje in tulenje,
da je bilo groza. Župan Vrban, kateri v glavi menda
nima toliko možganov, kolikor jih je treba vsa-
kemu županu, je hotel pokazati svojo sposobnost
za župana s pestjo, prepričati se je pa moral, da
to ni prava sposobnost. Pest, s katero je oskrnil
župansvo dostojanstvo, bo moral prati pred sodi-
ščem, poklicana oblastva mu bodo pa pojasnila, da
se občinske seje ne vodijo s pestjo.

— (Narodna čitalnica v Postojni) pri-
redi v nedeljo dne 12. decembra t. l. v hotelu pri
„ogerski kroni“ koncert. Vzpored. pl. Titl: Oav-
tura, svira vojaška godba. 2. Iv. pl. Zajo: „Večer
na Savi“, moški zbor. 3. B. Smetana: Šesterospjev
iz „Prodane neveste“ s spremljevanjem orkestra.
4. H. Sattner: „Po zimi iz šole“, mešan zbor.
5. Pforch: „Gondolijerka“, ženski tropsav s sprem-
ljevanjem glasovirja. 6. A. Hansrich: „Slabo sveča
je brlela“, moški četverošpjev. 7. a) Ned. št.: „Njega
ni“, b) Böhm: „Čez leto“, samospjeva za sopran,
poje gđ. M. Doleša. 8. a) O. Dev: „Kutavica“,
„Jaz sem golobica“, b) M. Hubad: „Slovenska
deklica“, narodne, mešan zbor. 9. F. S. Vilhar:
„Mrtva ljubav“, samospjev za tenor, poje *.*.
10. F. S. Vilhar: „Slovo“, moški zbor s samospje-
vom za bariton (poje g. I. Dietrich) in spremlje-
vanjem glasovira. Začetek točno ob polu 8. uri
zvečer. Ustopnica za orebo 50 kr., za rodbino
1 glđ. Čisti doplatek je namenjen ubogi šolski mi-
slini v Postojni. Ž oziroma na blagi namea se nad-
plačila hvaležno sprejemajo.

— (Promocija.) Konceptni praktikant Jos.
Povalej iz Št. Jurija ob južni železnici, bil je
3. t. m. na graškem vseučilišču promoviran doktor-
jem prava.

— (Nov uradni list.) Okrajno glavarstvo v
Ptuj začne z novim letom izdajati svoj posebni
uradni list, kakor ga že izdajata glavarstvi v Celji
in v Brežicah. Dasi je ptujski okraj ves slovenski
in je le bora malo občin, katere so v nemškutar-
skih rokah, izhajal bode novi uradni list v sloven-
skem in v nemškem jeziku in bode seveda blažena
nemščina zavzemala prvo mesto. List bode izhajal
seveda na stroške slovenskih županstev, dasi je ne-
umevno, kako pridejo Slovenci do tega, da morajo
plačevati dvojezičen list. Dolžnost rodoljubnih Slo-
vencev je, da se temu počenjanju ustavijo. Naj za-
hitevajo, da izdajaj glavarstvo svoj list pcebe samo
v slovenskem jeziku za Slovence, če pa hočejo

imeti nemškutarji nemški list, naj si ga sami pla-
čajo.

— (Neznosne razmere.) Iz Gradca se nam
piše: Razmere na graškem vseučilišču postajajo z
vsakim dnem bolj zabavne. Papirnate plavice se
prodajajo v hodnikih aule, nemški dijaki jih pa
pridno kupujejo, da rešijo s tem nesrečno nemško
domovino in nemško kulturo pred pretečim nasil-
stvom Slovanov. V prostorih, namenjenih le v izo-
bražbo, se zbira nadepolna germanska mladež pre-
pevajoč vse narodne nemške pesmi in g. magnifi-
cencia rektor dr. Thamer jim vselej zatrjuje, da
ostane vseučilišče zmiraj nemško, ter da bode on
posvoda v tem smislu deloval. Dijaštvo, katero je
vedno z ognjevitostjo pričelo obe demonstraciji, po-
bralo je takoj pete, ko so se prikazale puške bo-
senskih vojakov. Druhal delavcev pa, ki je stala
za hrbtom dijakov, ustavljal se je še toliko časa
vojakom ter jih z debelimi kamenji tako dolgo ob-
delavala, dokler si vojaki s strelom pušk niso na-
redili prostora v zabasanih ulicah. V petek po noči,
recte v soboto zjutraj ob 1½2. uri je prišla pri-
bližno deseterica raztrajab pred Kaubstovo go-
stilno „International“. Nastavili so se vsak pred
jedno okno in ko je načelnik ugasnil cestno sve-
tilko, je tolpa na povelje pobila vsa okna. Storitci —
seveda dijaki! Pri vseh demonstracijah je stalo v
sredini akad. pevsko društvo ter pelo nemško-
narodne pesmi. Pretečeni četrtak so raznesli vest,
da hočejo Slovani napasti Kaiserhof, na čemur ni
bilo trohice resnice, a je izborna služila glavnima
časnika v ščuvanje Nemcev proti Slovanom.
Akad. podružnica sv. Cirila in Metoda je hotela
prirediti v soboto zabavni večer, a to se je prepo-
vedalo, dasi so bila že pred 10 dnevi vsa vabila
razposlana. Seveda tiči za tem v prvi vrsti agita-
cija nemškega dijaštva proti nam, kateri so hoteli
tudi deseterica krčmarja bojkotovati, pri koem naj
bi se bila zabava vršila. V noči od četrтка na pe-
tek se je ukral napis akad. teln. društva Triglav
raz stene v hiši št. 5, Brunnngasse. To zadnje delo
je čin najbolj nacionalnih društenikov „Karfiro-
lje“. Vprašamo se: Kak nam imena ferijalno dru-
štvo „Sava“? Ali naj se ne izbija klin s klinom?
Hej Savani, kje spite?!

— (Koroško nemško nacionalno časopisje) je — kakor se nam piše z dne 6. t. m. —
v resnici pravi mojster v zabavljanju in v lažnji-
vem slikanju slovenskih razmer. Slaboglasne „Kärnt.
Nachrichten“ imajo v Ljubljani d. p. snika D. . . . ya,
da poroča, kaj pišeta slovenska dnevnik v Ljub-
ljani o koroških Slovencih. Tako skoro v vsaki šte-
vilki najdemo kaj, kar je prestavljeno iz slovenščine
na nemščino in lepo ponatisnjeno v tem listu; s
čim naj ta list polni svoja predala, če ne s prevodi
iz „Slovenskega Naroda“? — Tudi drugi listi, kakor
„Freie Stimmen“, kaj pridno poročajo o tem, kar se
sklepa v Ljubljani ter seveda vedno po svoji umavni
navadi udrinjajo po nas Slovencih in lažejo o nas.
Za vsam sveto hočejo zapovedovati in dajati svoje
„modre“ nasvete. Če bi jih le kdo poslušal! Silno
se togoté nad židi. Toda samo vedno brakajo s
škarjami po tisti strupanski dunajski židij „Neue
Freie Presse“. Uprav satanski mizé vse, kar je slo-
venskega. V dokaz naj služi vedno hujskanje proti
Č. hom. Boli jih, da tudi v Celovec prihaja češki
pridelek, in sicer pivo. Tako so nekemu go-
stilničarju, rodom Ljubljancu K., napovedali
bojkot, če ne opusti tega piva. Mož se
je seveda moral hoté sli nehoté udati. Na tak način
se postopa pri nas na Koroškem pri Nemcih, a mi
Slovenci pa kaj radi podpiramo svoje sosede-sovraž-
nike Nemce.

— (Oporni pevec Fran Naval Pogačnik)
poje nocoj na dunajskem dvornem opernem gla-
dalstvu ulogo Alfreda v operi „Traviata“. Kakor
znanu pride g. Naval s kralj. dvornega gledalšča
v Broliau drugo leto k dvorni operi na Danaju

* (Admiral Sterneck.) ki je v nedeljo ob
1. uri popoldne vsled srčne kapi nagloma umrl,
je bil jeden najslavnejših avstrijskih sinov. Rojen
je bil blizu Celovca. Kot prijatelj Tegetthofov ima naj-
večje zasluge za razvoj in popolnitev avstrijske
mornarice. V morski bitki pri Lisi je tedanji ka-
pitan Sterneck s svojo oklopnico „Ferdinand Maks“
največ pripomogel do slavne zmage Avstrije. S
svojo oklopnico se je namreč z vso silo zaletel v
največjo italijansko bojno ladijo „Ré d' Italia“, ji
zadel s tem grozn. rano, tako, da se je v par mi-
nutah potopila. Vseled tega je postal baron Sterneck
vitez Marija Terezijinega reda. — Sterneck pokop
se bo vršil v sredo ob 1. uri popoldne; truplo se
blagoslovi v votivni cerkvi na Danaju. Pokopa se
udeležijo tudi cesar. Truplo se prepelje v Pulj, kjer
se pokoplje v kapelici, katero je dal sezidati co
kojnik sam. Srce njegovo pa se prepelje v rojstveni
kraj (Kraštowitz) na Koroškem.

* (1000 jelen nadvojvode Franca Ferdi-
nanda d'Este.) Nadvojvoda Franc Ferdinand je
znan kot izborni lovec. Dasi je šele 34 let star,
ustrelil je nedavno že 1000-ega jelena, kar je vse-
kakor nekaj nenavadnega.

* (27 obsojencev na smrt!) Radi pobojev in nemirov v Sjeničaku na Hrvatskem je predlagal drž. pravdnik, naj se obsoji 27 kmetov na smrt, 4 v ječo, 1 naj se oprosti, proti jednemu pa naj se preiskava nadaljuje.

* (Oporoka ubijalca očeta) V Ilavi je umrl nedavno ubijalec svojega očeta, kateri je vse svoje premoženje v znesku 30.000 gl. ostavil sedmo-graškemu kulturnemu društvu.

* (Prodano omizje) Neki magdeburški gostilničar je prodal z restavracijo tudi omizje gostov. Zhteval je sledeče svote: Za vladnega svetaika (3 čaše ter 2 četrtinki pive na dan) 100 mark, za arhitekta (10 čaš, tudi kognak) 300 mark, za višjega učitelja (10 čaš) 300 mark, za učitelja (5 čaš) 150 mark, za tovarnarja (6 čaš, pije tudi vino) 250 mark, za trgovinskega svetnika (2 četrtink) 20 mark, za častnika (4 čaše, dve četrtinki) 150 mark.

* (Največje poslopje za knjižnico) je brezdvomno v Washingtonu v Izjedinjenih državah. Zidano je od samega dragocenega mramorja ter je veljalo nad 26 milijonov mark. Tudi knjižnica bo kmalo presegla vse svetovnoslavne knjižnice. Ta takozvana kongresna biblioteka ima namreč piziti, da se knjige brez dovoljenja ne ponatisajo. Zato dobi od vsakega izšlega dela po dva iztisa. Tako je prejela preteklo leto brezplačno 15.000 zvezkov ter 40.000 brošur in časnikov. Če pojde tako dalje, bo gotovo ta knjižnica kmalu največja na zemlji.

* (Najsevernejši obljudeni kos zemlje) je vas Upernivik, na zahodni obali Grönlandije, kjer živi nekaj nad 80 prebivalcev. Bavijo se samo z ribolovom ter z lovom ptic in medvedov. Meso teh živali jedo kar surovo. Posebno v slast jim gre slanina morskih psov. Zima traja tam 9 mesecev, 3 mesece pa poletje. Po leti se zavijejo prebivalci Upernivika v ribje mehurje, ki so tanki kakor papir. O umivanju po zimni nimajo ti ljudje pojma. Od dima svetilk, katere so napolnjene z mastjo morskega psa, so tako okajeni, da voda sploh ne more niti do kože, zlasti ker se kopljajo le poleti, in še takrat redkokedaj.

Književnost.

V 12. št. „Ljubljanskega Zvona“ čitamo to le vsebino: A. Aškerc: Pavliha na Jutrovem (pesem); Laščan: Iz vsakdanjosti (pesem); Karol Dolenc: Kam plovemo? (Konec); Ivan Steklasa: František baron Trenk, vodja pandurjev. (Konec); Premec: Ženitna ponudba. (Konec); Rudolf: Tvoje oko (pesem); V. H.—z.: Umetniško potovanje po Italiji; Dr. Fr. Zbašnik: Gledališka pisma, (Napoleonov samovar); Listek: Gg. pisateljem in založnikom knjig. — Koledar družbe sv. Mohorja za l. 1898. — Družba sv. Mohorja. — Fandbericht itd. — Deutsches Lesebuch. — Glede Lendovškovega Štritofovega „Slovenskega berila za Nemce“. — K spisu „Idrijski rudnik“. — Viktor Parma. — Dvořakov oratorij „sv. Ludmila“. — Vasilij Vereščagin. — Ljetopis jugoslavenske akademije za godinu 1896. — Listnica uredništva. — Tiskovna pomota. — Na platnicah sporoča uredništvo: S prihodnjo številko nastopi „Ljubljanski Zvon“ svoj osemnajsti tečaj. Bistveno se sicer tudi prihodnje leto ne izpremeni niti po vsebini, niti po obliki; pač pa se bo pošteno trudil, da bo še lepše izraževal v našem slovstvu leposlovno-poučno smer, katero si je zadnja leta bolj in bolj ostro začrtaval. Da si pa olini tudi vnanjščino, smo mu omislili poleg okusnejše barve za platnice tudi nove črke najnovejše oblike z raznovrstnimi vinjetami in procelnimi okraski. Za inicijalke pa je nabavila tiskarnica klišeje po risbah, ki jih je jako ukusno in originalno izvršil domači umetnik M. Jama v čisto modernem gēnu. Sploh hočeta uredništvo in tiskarnica, kolikor bo v njih moči, storiti, da se „Zvon“ še bolj in bolj izpopolni, a do občinstva je, da z obilno naročitvijo pribavi gmotna sredstva za izvršitev tega vzvišene smotra.

— Naša monarhija. Avstrijske kronovine ob času 50 letnega vladanja Nj. apost. veličanstva Frana Jožefa I. Idaja Julij Laurenčič, zalaga Jurij Szeliński. Kompletno 24. zvezkov à 1 krono. Jednajat zvezek tega lepega jubilejskega dela prinaša popis in slike Primorske. Na čelu zvezka je krassen pogled na Gorico, za to Kostanjevica s kraljevimi grobovi, grad Davin z razvalinami, pomnik na Predilu, ciprese Solkanske, Pulj, luka, porta aurea, Augustov tempelj, arzenal, arena, pomnik Tegetthofa in Maksimilijanov, nato Trst, rudači most, molo san Carlo, nova pošta, cerkev sv. Justa, jubilejski pomnik, Miramar, jame sv. Kojana, Opatija, Mali Lošun. Oglej in Grad, Pazio, Rovinj, Poreč, Piran, i dr. Tekst je oskrbel pisateljica Pavel Marija Lacroma, s katerim pa, kakor s tekstom o Kranjski ne moremo biti zadovoljni.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 7. decembra. Pogajanja ministrskega predsednika barona Gautscha z nemškimi strankami so se popolnoma razbila. Ministerski predsednik je bil zahteval, naj mu združene nemške stranke do danes opoldne sporoče, vzprej

mejo li njegove pozitivne predloge za kompromis mej desnico in levico, ali jih ne vzprejmejo. Danes opoldne sta prišla grof Stürgkh in dr. Funke k ministerskemu predsedniku baronu Gautschu in sta mu naznanila, da opozicija ne vzprejme njegovih propozicij. S tem je rešitev nagodbenega provizorija parlamentnim potom onemogočena. Parlament se letos ne skliče več. Mnogo poslancev je že danes odpotovalo z Dunaja.

Dunaj 7. decembra. Ker posredovanje barona Gautscha mej desnico in mej levico ni imelo uspeha, se uveljavi prov. nagodba s cesarsko naredbo na podlagi § 14. Po vsi pravici se vprašujejo slovanski poslanci: Zakaj je moral odstopiti grof Baden? Saj bi bil tudi on lahko s cesarsko naredbo uveljavil nagodbeni provizorij! Pogajanja mej desnico in mej levico so se razbila ob jezikovnih naredbah. Glede predsedstva in Falkenhaynovega predloga bi se bilo doseglo porazumljenje, toda glede jezikovnih naredb niso Nemci odnehali niti za las. Gautscheve propozicije so se naslanjale na Pacakove nasvete glede premembe jezikovnih naredb. Pacak se je glede teh nasvetov že domenil z Badenijem in so bila dotična poročila čeških listov povsem avtentična. Gautsch je predlagal, naj se premené jezikovne naredbe tako, da se uradnikom določen rok za naučenje družega dež. jezika podaljša za 15 let, dalje je predlagal, naj glede uradovanja s strankami ostanejo naredbe neizpremenjene, da se sme torej vsak pri vseh uradih na Češkem in na Moravskem posluževati svojega jezika, in da sme zahtevati, naj se podane vloge rešijo v njegovem jeziku, glede notranjega uradnega jezika pa je Gautsch nasvetoval premembo naredb v smislu nemških zahtev. Nasvetoval je namreč, naj se Češka razdeli v čistočeške, čistonemške in jezikovnomešane okraje. Mešani naj bi bili isti sodni okraji, v katerih pripada 20% vsega prebivalstva drugi narodnosti, okrajna glavarstva naj bi bila mešana, če obsegajo vsaj jeden mešan sodni okraj. Glede konceptnih uradnikov je Gautsch nasvetoval, naj ostanejo v veljavi določbe jezikovnih naredb, da mora vsak konceptni uradnik biti zmožen obeh deželnih jezikov, dočim je glede manipulacijskih uradnikov obljubil najboljše koncesije. Te, za Nemce jako ugodne ponudbe, so združeni levičarji odbili in zahtevali najpopolnejšo kapitalizacijo desnice in vlade, popolni preklic jezikovnih naredb, vsled česar so se pogajanja razbila.

Dunaj 7. decembra. Klub čeških poslancev je dal komuniké, v katerem pravi, da da so bile zadnje publikacije čeških listov glede premembe jezikovnih naredb dogovorjene z grofom Badenijem. Gautsch se je v svojih propozicijah, stavljenih nemškim strankam, držal teh nasvetov in klub priznava, da bi se bilo na tej podlagi moglo doseči porazumljenje z Nemci, ker Čehi ne zahtevajo družega, kakor popolno ravnopravnost in jedinstvo češkega kraljestva. Ta komuniké je dokaz, da niso Čehi krivi, da se je izjalovilo Gautschevo posredovanje, ampak da je tega kriva nemška nenasitnost.

Dunaj 7. decembra. Krščansko socijalna stranka je razglasila prav jezuitsko redigiran komuniké, kateri obuja občno veselost, mej Nemci pa jezo. Krščansko-socijalna stranka pravi, da je Luegerja in Liechtensteina pooblastila, dogovoriti se z nemškimi poslanci s Češkega glede postopanja napram vladnim propozicijam in obljubila podpirati njih prizadevanja prepuščajoč vso odgovornost za posledice, katere bi to imelo, nemškimi poslancem iz Češke; zajedno pa naznanja, da bo v vsakem slučaju delala nagodbenemu provizoriju najostrejšo opozicijo. Ta komedijantski komuniké, s katerim naznanja stranka, da hoče na vsak način preprečiti nagodbo, odgovornost pa prepušiti nemškimi poslancem iz Češke, je vzel

tej stranki vse spoštovanje, kar ga je še imela.

Dunaj 7. decembra. Desnici pripadajoče stranke nameravajo izdati skupno izjavo glede ponesrečenja Gautschevega posredovanja in je v ta namen že sklicana parlamentarna komisija desnice. Voditelji levičarskih klubov imeli so danes popoldne sejo, v kateri so se tudi dogovarjali glede take izjave. Nemški nacionalci hočejo izdati poseben manifest.

Dunaj 7. decembra. V današnji seji avstrijske delegacije je predsednik Thun naznanil, da je umrl admiral Sterneck. Vojni minister Krieghammer je potem razpravljal o vojnem proračunu in začetkom svojega govora izjavil, da se bode z vsemi silami ustavljal temu, da bi se narodnostni spori zanesli tudi mej vojaštvo.

Dunaj 7. decembra. Cesar je davi vzprejel v posebni avdijenciji ministrskega predsednika barona Gautscha in za njim naučnega ministra grofa Latourja.

Dunaj 7. decembra. Predsednik Abrahamovic razglša, da nista zahtevala ne poljski klub ne parlamentarna komisija desnice, naj se on umakne, a da bi se bil on vzlic temu rad odpovedal predsedništvu in tudi mandatu, če bi se bilo doseglo porazumljenje mej desnico in mej levico.

Dunaj 7. decembra. Poročila tukajšnjih listov, da je prišel iz Prage poseben odposlanec izvrševalnega odbora mladočeške stranke in zahteval po naročilu odborov, naj češki poslanci izstopijo iz delegacije, so povse neosnovana.

Dunaj 7. decembra. „Fremdenblatt“ javlja, da misli vlada navzlic neuspehu svojega posredovanja vendar nadaljevati pogajanja.

Praga 7. decembra. V mestu vlada popoln mir, pač pa se poroča, da so se v raznih mestih na deželi primerile nove demonstracije.

Rim 7. decembra. Ministerstvo je podalo demisijo, katero je kralj vzprejel. Novo vlado sestavi zopet Rudini.

Pariz 7. decembra. Senat ima danes velevažno sejo.

Narodno-gospodarske stvari.

Osební kredit po kranjski deželi.

(Spisal Ivan Lapajne.)

II.

Kako dobe osební kredit mali kmetíski posestniki?

1.) V katerih zavodih?

(Dalje.)

Ali te podpore niso bile nič gotovega, nanje se denarni zavodi niso mogli vedno zanašati. Ker se je pa število slovenskih posojilnic od leta do leta rapidno množilo, poskrbel je pisec teh vrstic, da se je še o pravem času ustanovila posebna zadruža, ki naj bi vezala denarne zavode kot take; jedri, katerim preostaja denar, naj bi ga pri zadruži nalagali, drugi, ki so istega potrebni, pa bi ga jemali. V družbi z nekaterimi tovariši se je v to svrhu ustanovila na podlagi zakona z dne 9. aprila zadruža „Centralna posojilnica slovenska“ z začasnim sedežem v Krškem. Zadruža, ki je premagala vse ustanovne težkote, ima neomejeno zavezo in se je tudi registrovala. V ta centralni denarni zavod se sprejemajo praviloma kot udje le slovenske posojilnice. Iste plačajo vstopnine 5 gl., deležev puste najmanj 100 gl. ali 10%, zaprosenega posojila in se zavežejo, da bodo najmanj 10% svoje preodvisne gotovine vlagale v ta osrednji zavod. Zato pa uživajo pravico, da jim „Centralna posojilnica slovenska“ v potrebi pomore s posojili ali hranilnimi vlogami. Obrestna mera se je določila na $4\frac{1}{2}\%$ za hranilne vloge in 5% za posojila, dela torej „Centralna posojilnica slovenska“ z minimalno diferenco $\frac{1}{2}\%$. Zanimiva je določba v pravilniku tega zavoda, da ni doma imeti nikdar nobene gotovine, ampak da se ves došli denar takoj naloži pri c. kr. poštne hranilničnem uradu in v zavodih, kateri so v tej zvezi. Kar je toraj drugim denarnim zavodom železna „Wertheimerica“ to so „Centralni posojilnici slovenski“ poleg poštne hranilnice vse sestre-posojilnice. „Centralna posojilnica slovenska“ pazi tudi na to, da ima vedno tudi dovolj razpoloživega denarja, da more posojilnicam-prosilkam kakor hitro mogoče ustreči. Ker pa v domačih krajih le večkrat ni dobiti denarja, zato je skusila stopiti „Centralna posojilnica“ v kupčijsko zvezo z drugimi večjimi avstrijskimi denarnimi zavodi, n. pr. z „Živnostensko banko“ v Pragi. (Dalje prih.)

Slovenci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Poslano.*)

Prosim, da sprejmete glade na § 19 tisk. postave na „Poslano“ gospoda Leopolda Blumauerja, priobčeno v „Slovenskem Narodu“ dne 4. t. m. sledeči popravek:

Ni res, da je gospa Blumauer zahtevala, naj se njeni otrok predstavi inšpekcijskemu zdravniku zaradi vzorejema v bolnico, pač pa je zahtevala, da se njeni otrok kar precej v inšpekcijski sobi opere in potem zopet sje izroči, da ga domu odpelja.

Ker se operacije le v operacijski dvorani izvršujejo, kjer so vsi pripomočki pri roki, je naravno, da se želji gospe Blumauer jeve ni moglo ustreči.

Glede velenja vratarja se pa naznanja, da bude vložil pri c. kr. sodbi tožbo zaradi obrekovanja. Vodstvo dež. dobrodelnih zavodov v Ljubljani dne 6. decembra 1897.

Dr. pl. Valenta Marchburn.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Richterjeve sidrove kamenaste gradilne skrinjice. Ako se more reči o kaki igrački, da priganja otroka k resnemu premišljevanju ter mu izobražuje oko in roko hkratu, priznati treba to Richterjevi sidrasti gradilni skrinjici. Ta je s svojimi raznovrstnimi oblikami nasproti leseni gradilni skrinjici zares nova igračka, in more se o tem prepričati le s tem, da pogleda človek krasne priloge. Naravnost čuditi se treba, kakšne in kako lepe stavbe je možno z malo zbirko kamenov sestaviti. Moremo torej Richterjevo sidrasto gradilno skrinjico vsem starišem toplo priporočati, da jo nabavijo svoji deci kot božični dar. Radi varnosti pred ponarejanji treba paziti na varnostno znamko „sidro“.

Izborne deluje

Tanno-Chinin tinktura za lase okrepuje in ohranja lasišče in preprečuje izpadanje las. Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga (90—48)

lekarna M. Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta št. 1 zraven mesarskega mostu.

Telefon št. 68 v poljubno porabo.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Po Neži Kastelic iz Kosez zdražbano zemljišče vlož. št. 40 v Kosezah (relitacija) dne 10. decembra v Ilirski Bistrici. Marija Vrh posestvo v Jasenu, cenjeno 1180 gld., Antona Slavca posestvo v Knežaku, cenjeno 590 gld., in Franceta Mihelčiča posestvo v Harijah, cenjeno 1495 gld. vsa tri dne 10. decembra 1897 in 10. januarja 1898 v Ilirski Bistrici.

Janeza Pajmana posestvo v Čudnoselu, cenjeno 1488 gld., dne 10. decembra 1897 in 10. januarja 1898 v Črnomlju.

Janeza Nachtigala posestvo v Polji, cenjeno 1374 gld., dne 10. decembra 1897 in 12. januarja 1898 v Kamniku.

Jožefa Kosa posestvo v Zgornjih Lokah, cenjeno 2293 gld., dne 11. decembra 1897 in 15. januarja 1898 na Brdu.

Simona Zajca posestvo v Št. Jakobu ob Savi, cenjeno 1800 gld., dne 11. decembra 1897 in 15. januarja 1898 v Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 2. decembra: Alojzij Kliš, kotlarjev sin, 5 let, Stari trg št. 26, vnetje sapnika. — Meta Kožuh, mašinista žena, 76 let, Vožarski pot št. 3, srčna hiba. — France Vernik, dijak, 11 let, Hramilnična cesta št. 8, vnetje možganske mreže.

Dne 5. decembra: Ernestina Ravnika, učiteljska pripravnica, 21 let, Ulice na Grad št. 10, jetika. — Marija Hofer, kleparjeva vdova, 60 let, Cesta na Rudolfovo železnico št. 12, vodenica. — Teodor Tollovič, realec, 15 let, Resljeva cesta št. 18, vnetje možganske mreže.

V deželni bolnici:

Dne 1. decembra: France Abe, gostič, 55 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Decembar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm. v 24 urah
9.	zvečer	740.1	1.4	sl. jvzh.	oblačno	
7.	7. zjutraj	741.0	1.2	sl. svzh.	oblačno	1.4
	2. popol.	741.0	3.3	sl. sever	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 1.4°, za 1.8° nad normalom.

Dunajska borza

dne 7. decembra 1897.

Skupni državni dolg v notah	102	gld.	10	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	"	10	"
Avstrijska zlata rentna	122	"	25	"
Avstrijska kronska rentna 4%	102	"	25	"
Ogerska zlata rentna 4%	121	"	80	"
Ogerska kronska rentna 4%	99	"	75	"
Avstro-ogerske bančne delnice	948	"	—	"
Kreditne delnice	355	"	50	"
London vista	120	"	40	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	"	07 1/2	"
20 mark	11	"	80	"
20 frankov	9	"	55 1/2	"
Italijanski bankovci	45	"	50	"
C. kr. cekini	5	"	68	"

Zahvala.

Za mnogobrojne srčne dokaze sočutja ob bolezni, smrti in pogrebu moje preljube soproge gospe

Marija Slobodnik roj. Dolinar

za mnogobrojne poklonjene vence in obilno število pogrebnikov izrekam vsem cenjenim prijateljem in znancom osobito pa spoštovanim gospodičinam in gospeam svojo najsrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 5. grudnia 1897.

Ivan Slobodnik,

(1883) hišni posestnik in gostilničar.

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe (14—8)

Mattoni's Giesshübler slatine.

Izvirališče: Giesshübler Slatina. Železniska postaja. Zdravilišče in vodovodna zgradbina pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1897.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž.** Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Ob 6. uri 15 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 m. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 m. zvečer mešani vlak. — **Prihod v Ljubljano.** j. k. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 52 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 20 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.** Ob 8. uri 19 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 m. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 m. zvečer mešani vlak. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 20 m. zvečer. (962—280)

Lepi polži, Malinski hren, Znojimske kumare, bosenske slive, povidel, najfinejši med, sveže surovo maslo

(1887—1) se dobiva pri

M. E. Supan-u, Dunajska cesta.

Trgovski pomočnik

zmožen trgovine z mešanim blagom, se takoj **vzprejme.** (1859—2)

Naslov v upravištvo „Slovenskega Naroda“.

Pekarija v Ljubljani

na dobrem prostoru se dá v najem s 1 februarjem 1898.

Povpraša naj se na Martinovi cesti št. 53 v pekarni. (1847—3)

Vsakovrstne vozove

kočije, poštne vozove, bagrle

izdeluje po naročilu (1402—13)

Fran Srša, kolar, Vir pri Domžalah.

Komí

manufakturne branže, večč kojigovodstva in slovenske in nemške korespondence, vzprejme se za večjo tvrdko na Dolenjskem.

Ponudbe pod šifro „J. P. 1000“ upravištvo „Slovenskega Naroda“. (1865—3)

Pouk na citrah

v hiši in izven hiše daje

Jožef Petritz

izprašan učitelj na citrah (1829—5)

Wolfve ulice štev. 1, II. nadstropje.

Komptoar

tvrdke

Gorup & Schitnik

se nahaja (1883—1)

v Gradišči štev. 5.

Sveže nacuano

perje od kapunov

razpošilja vsak dan proti povzetju s pošto ali kot brzo blago po 20 kr. klg. (1877—1)

zavod za pitanje kuretine

Jožefa Robič-a v Mariboru.

Mirko Kleščić

vinogradar v Jaski

ima na prodaj iz svojih lastnih, z ameriškimi trtami zasajenih vinogradov (1885—1)

100 hektolitrov

dobrega novega vina.

Dvor (posestvo)

na Hrvatskem, obsejajoč 76 hektarov (1000 vaganov) dobrih njiv, jedno uro od železniške postaje, se po ceni proda ali dá v najem. — Ponudbe pod naslovom: **Krečič v Pogančec-u, per Verbovec, Hrvatsko.** (1873—1)

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1. št. 1, v hiši društva.

Filijala za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefsplatz 5. št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1896 kron 157,805.340—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1896 28,670.916—
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) 339,497.900—
Mej letom 1896 je društvo izpostavilo 8654 polic z glavnic 80,577.950—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani, vila nasproti „Narodnemu domu“

pri Gvidonu Zeschko-tu. (1463—1)

Najboljše in najpripravnejše drsalke**„Kondor“ in „Helios“.**

„Kondor“ navadne 1 par gld. 2.—
ponikljane „ „ „ 3.—
„Helios“ „ „ „ 6.—
„Halifax“ navadne „ „ „ 1.40

pri

Andr. Druškoviču

Mestni trg št. 10.

(1838—6)

Za 1. januar 1898 se išče snažna
meblirana soba
če mogoče s prostim vhodom in s hrano. Ponudbe
upravištvu „Slov. Naroda“.
(1880—1)

Izurjenega
notarskega uradnika
tako vzprejme
dr. Fran Vok, c. kr. notar v Ljubljani.
(1864—2)

Mlad trgovski pomočnik
dobro izurjen v specerijski stroki ter vešč sloven-
skega in nemškega jezika, želi svojo službo pre-
meniti v Ljubljano ali v kako večje mesto.
Ponudbe se prosijo pošiljati pod „J. R. 37,
Celje, poste restante“.
(1875—1)

Učenca
z dobrimi šolskimi spričevali, iz solidne rodbine,
tako vzprejme
J. Giontini
knjigarna in prodajalna papirja v Ljubljani.
Štev. 88.
(1849—3)

Razglas.
Okrajni cestni odbor ribniški na-
znanja, da je nova okrajna cestna
proga Sodražica-Hrib popolno izde-
lana, kolavdirana in od sedaj naprej
prometu odprta. — Dolžina proge je
12.050 m.
Okrajni cestni odbor ribniški.
Ribnica, dne 29. novembra 1897.
Načelnik:
Dr. Teodor Rudesch.

Na prodaj je
lepo posestvo

v prijaznem kraju na Črnem Vrhu pri Idriji
z gospodarskim poslopjem in 79 hek-
tarov dobre rodovitne zemlje v dobrem
stanu ter na najlepšem prostoru blizu cerkve, tudi
pripravno za gostino. Poleg tega sta še 2 kajži
za najemnike.
Kupci nastopijo lahko takoj posest. Oglasiti
se je pisмено ali ustmeno pri Ivanu Vrč-u,
posestniku na Črnem Vrhu.
(1878—1)

Varst. znamka: Sidro.
LINIMENT CAPSICI COMP.
iz Richter-jeve lekarne v Pragi
priznana izborna, bolečine tolažeča mazilo;
po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah.
Zahtevati naj se blagoviti to
(1606—8)
splošno priljubljeno domače zdravilo
vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno
znamko „Sidro“ iz Richter-jeve lekarne in
sprejme naj se iz opreznosti le take stekle-
nice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Nagrobne vence
v največji izberi in
po najnižjih cenah
trakove k vencem
z ali brez napisov
v vseh barvah
(98—93) priporoča
Karol Recknagel.

Pri
Taboru
Primerni kupni
kraj za
božična
in
novoletna
darila
Po jako nižanih
cenah
se prodajajo:
Odmerjene obleke po 6 in 7 me-
trov od gl. 130 naprej.
šifon in blago za srajce, kosi po
23 metrov, gl. 4-80
Sukno za obleke za gospode in
dečke
Sukno za obleke za dame, raz-
lične vrste
Barhent za obleke v največji
izberi
Vrvni-piké in atlas-barhent
Ogrinjala in volnene rute
Najnovejše v Echarpes
Perilo za gospode, ovratniki
in kravate
žepni robci
Garniture in preproge
Predpasniki itd.

Minibek
&
Worsche
Ljubljana,
Marjin trg šte. 1,
nasproti frančiškanski
cerkvi.

Preselitev trgovine.
Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem se
iz Sv. Petra ceste št. 2
preselila
na Mestni trg št. 11
nasproti trgovine gosp. Kollmann-a.
Z odličnim spoštovanjem
(1862—3) **M. Žargi.**

Trgovski pomočnik
izurjen v vseh strokah trgovine mešanega blaga,
sosebno v manufakturni in usnjarski stroki, se
vzprejme pri trdki
(1833—5)
A. Zwenkel v Sevnici.

Vrt se odda v zakup.
Za čas od dne 25. januarja 1898 naprej se
odda v zakup vrt, kateri se nahaja v varni legi in skorja
sredi mesta pri hiši v Ljubljani, Gradišče št. 16.
Vrt je prostoran, ima površino za šest vrst gredic,
dalje dva zidana, s steklom krita gredičnjaka, zidau cve-
tličnjak in pa zidan rastlinjak, katera oba mejita na v sredi
med njima se nahajajo stanovanje za vrtnarja, obstoječe
iz pritlične sobe in kuhinje, iz pristrešne sobe in pa iz
podzemeljske kleti, namenjene za shrambo.
V slednji se nahajata dva ognjišča za cvetličnjak
oziroma za rastlinjak. V rešenem vrtu se izvršuje vže dolgo
vrsto let umetno in trgovinsko vrtnarstvo.
Zakupne ponudbe izročajo se naj lastniku **Dr. Franu**
Munda, odvetniku v Ljubljani.
(1833—35)

RONCEENO
najmočnejša naravna arsen in železo sodr-
žujoča mineralna voda
priporočevana od prvih medicinskih avtoritet pri:
anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih
bolezni, malariji itd. (1263—15)
Pitno zdravljenje uporablja se skozi celo leto.
Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in lekarnah.

Tovarna
katera lahko na dan čez
200 klg vrvic
za vezanje in šivanje žakljev
po ceni odda
išče
dobro in stalne odjemalce.
Naslov v upravištvu „Slov. Naroda“.

Jedino pristen
BALZAM
(Tinctura balsamica)
iz angelja varuha lekarne in
tovarne farmacevtskih izdelkov
A. Thierry v Pregradi
pri Rogatcu-Slatini.
Po zdravstvenem oblastvu pre-
skuseno in ocenjeno.
Najstarejše, najreelnejše in naj-
cenejše ljudsko domače zdravilo,
tolažeče prsne in pljučne boli, krč
v želodcu itd. za notranjo in
vnanjo uporabo.
V znak pristnosti je vsaka stekleničica zaprta s
srebrnim tobolecem, v katerem je vtisnjena moja firma:
„Adolf Thierry, lekarna pri angelju va-
ruhu“. Vsak balzam, ki nima gori stoječe zelene
tiskane varstvene znamke, naj se zavrne kot tim
manj vredno čim cenejše ponarejenje. Pazi naj se
torej vedno na zeleno varstveno znamko
zgoraj stoječo! Ponarejalci in posnemovalci mo-
jega jedino pristnega balzama, kakor tudi prodajalci
brezvrstnostnih ponarejenih, občinstvo slepečih dru-
zih balzamskih znamk, se bodo na podlagi zakona
za varstvo znamk strogo sodno preganjali in kazno-
vali. Kjer ni nobene zaloge mojega balzama, naj
se naroča naravnost in adresuje: Angelja
varuha lekarna (Schutzengel-Apotheke)
A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatcu-Sla-
tini. Cena franko za vsako poštno postajo na Avstro-
Ogarskem je za 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 K,
v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih ste-
klenic 4 K 60 vin. Manj nego 12 malih ali 6 dvojnih
steklenic se ne pošilja. Razpošilja se samo proti po-
prejšanju nakazilu ali povzetju zneska. (837—26)
Pazi naj se vedno natanko na gornjo
zeleno varstveno znamko, katero mora
imeti v znak pristnosti vsaka steklenica.
Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatcu-Slatini.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priloga

J. Soklič.

(17)

Pod Trnovo št. 2.

JOSIP REICH

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (25)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Hugon Ihl

v Ljubljani, Špitalske ulice hiš. št. 4.

priloga po ceni svojo

veliko zalogo

suknenih ostankov.

Ostanki so v razložbi v Lingarjevih ulicah.

Prej **Alojz Erjavec** Prej **J. Zor**

(18) čevljarji mojster

v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3

priloga se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročanje raznovrstnih obuval, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinejše do najprostejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom naj se blagovoli pridene vzorec.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnice uradnikov

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši faconi in najpovolnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Nepremočljive haveloke

izdeluje po najnižji, brezkonkurenčni ceni. — Gospodom uradnikom se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd. (1007)

Brata Eberl

Ljubljana, Franciškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Stikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (34)

Zaloga originalnega karbolitnega. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Moderaci

izvrstne facone, najboljši izdelek

(19) najceneje pri

ALOJZIJU PERSCHE

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Največja tovarniška zaloga

ruskih in angleških **galoš.**

J. S. BENEDIKT

Ljubljana, Stari trg.

Največja izber najnovejšega

svilnatega blaga

črno in barvasto, za cele obleke in bluze, priloga po najnižjih cenah (35)

Alojzij Persche

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

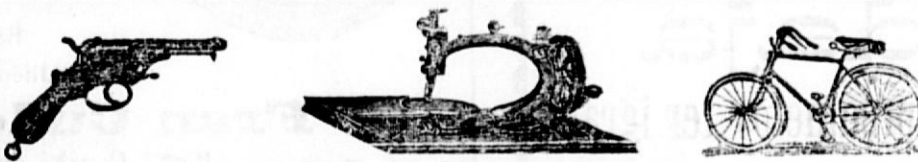
Pijte domači likêr

iz planinskih zelišč

„Triglav“

ki selodec greje in krepa in dobro voljo vzbuja. (36)

J. Klauer v Ljubljani.

Puškar in prodajalec biciklov. **FRAN KAISER** v Ljubljani Šelenburgove ulice 6.

(27) Najboljše urejena delavnica za popraviljanje biciklov in šivalnih strojev.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Ljubljana (20)

Turjaški trg šte. 7.

Ivanka Toni

v Vodmatu št. 3

priloga p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo

lovaško obrt

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, posebno priloga gg. hišnim posestnikom

vezi za stavbe

ter jamči za dobro delo in točno potrebo.

Ivan Jax (23)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov.

Geniki zastoj in franko.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo (37)

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priloga svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprostejših, kakor tudi najfinejših, z žolito medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popraviljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

HENRIK KENDA

Ceneni lepi klobuki za dame.

Vedno zadnje novosti. Popravilja se urno in prav po ceni. Modni žurnali franko in zastoj.

(22) **LJUBLJANA.** (47)

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6

priloga svoje veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (30)

Mehanik

(38) **Ivan Škerl**

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

izdeluje in popravlja šivalne stroje in velocipede ter se priloga p. n. občinstvu za izvrševanje v njegovo stroko spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah. Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar v Ljubljani, Dunajska cesta

priloga svojo največjo zalogo vseh vrst žepnih ur zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakortudi stenskih ur, budilk in salonskih ur vse le dobre do najfinejše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih, kakor tudi v stenskih urah vedno v zalogi. 23

Poprave se izvršujejo najtočneje.

Avgust Repič

sodarski mojster

v Ljubljani, Kolizejske ulice št. 16, v Trnovem

se priloga slavnemu občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Tudi kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

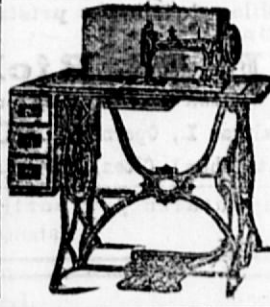
Fran Dettner

Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priloga svoje izvrstne slamo-reznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti cenó. (32)

Geniki zastoj in poštalne prosto.

Pekarija — Slaščičarna

JAKOB ZALAZNIK

v Ljubljani, na Starem trgu št. 21

postreza točno z najraznovrstnejšimi štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi

v slaščičarski in pekovski obrt

(39) spadajočimi izdelki.

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille Zwieback).

Čai.

Rum.

Konjak.

Primerna darila za božič in novo leto

priporoča

(1867—2)

Selenburgove ulice. **drogerija F. Pettauer.** Selenburgove ulice

Dišave v stekleničah in kasetah, dišave zavoje za robce (sachées) vse jako ukusno urejeno in po nizkih cenah.

Fotografične aparate in potrebščine, ki zbog svoje dobrote in izvrstne naprave ustrezajo vsem zahtevam.

Št. 40.979.

Ustanova za deklice.

(1881—1)

Pri podpisnem magistratu izpraznjeno je jedno mesto **Valentin Hočvarjevih ustanov za deklice** v znesku 19 gld. 60 kr. na leto.

Do te ustanove imajo pravico pred vsem sorodnice ustanovitelja, potem pa deklice v Krakovem v Ljubljani rojene, ki so lepega vedenja in še neomnožene. Prošnje opremljene z potrebnimi dokazili vložiti je pri turradnem vložnem zapisniku do 31. decembra letos.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 2. decembra 1897.

Otvoritev prijazne, dobre gostilne.

Podpisana uljudno javljam slav. občinstvu, da sem **otvorila** v novozgrajeni hiši

v **Židovski stezi št. 4**

restavracijo „Pri godcu“

kjer točim **zanestiivo pristna rubeža in bela vina**, izvrstno **štajersko Gŕsko pivo** ter postrežem z **ukusnimi mesnimi in postnimi jedili**.

Zagotavljam prijazno, točno postrežbo ter se v mnogobrojni obisk uljudno priporočam.

Ob postnih dneh so fine ribe na razpolago.

Velespoštovanjem

Marija Borštnik.

(1861—2)

Uradno dovoljena popolna

(1853—6)

razprodaja

lesorezbenih in galanterijskih predmetov ter igrač.

Najpripravnejša darila za

Božič in novo leto!

Ljubljana, **Fr. Stampfel** Tonhalle.

Gostilna in mesnica.

Dovoljajem si opozarjati slavno občinstvo na svojo

mesnico

v kateri prodajam **zdravo in dobro**

konjsko meso

ter na svojo

gostilno „pri zlatem konju“

kjer se dobivajo **ukusno in tečno prirejena jedila** po jako nizki ceni ter **najizvrstnejša pristna vina** in **najukusnejše pivo**.

Zlasti opozarjam, da se dobivajo pri meni **izvrstne, na pol prekajene kranjske klobase**, finejše in ukusnejše, kakor vsake druge; dalje **jako dobro suho meso (šunka)** in **suhi fižiki**, vse po nizki ceni.

Gostilna in mesnica se nahaja v **Metelkovih ulicah št. 6** poleg nove vojašnice (ali po starem Travniske ulice).

Zajedno naznanjam, da **kupujem po najvišji ceni konje**, kateri so primerni za mojo obrt.

Ivan Kopač

mesarski mojster in gostilničar.

(1232—16)

Talivniški mojster in topilniški delavci

za Italijo

se iščejo.

Za na novo ustanovivšo se

topilnico za živo srebro

na Toskanskem se išče v gradbi in v delovanji novih **ldrijskih živosrebrnih sahtovnih peči** izveden in zanesljiv nadzornik peči ali topilnice, talivniški mojster (Hüttenmeister) in nekaj topilniških delavcev, ki so izvedeni v ravnanji s pečmi. Službe se nastopijo skoro. Zahteve plače, oziroma mezde, naj se pošiljajo pod **G. L. 1325 Rudolifu Mosse, Freiburg, Baden.**

(1872—1)

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje hranilne vloge tudi po novem letu po

4%

(1885—1)

brez odbitka novega rentnega davka.

Za božič in novo leto znižane cene!

Slavnemu občinstvu priporočam svojo bogato zalogo vsakovrstnih **ur, veržic, prstanov, zapestnic, uhanov** itd.

po **najnižjih cenah.**

Zlat: ure za gospode od 20 gl. naprej.

„ „ „ dame „ 16 „ „

Srebrne ure od 5 50 gl. naprej.

Budilke od 1 gl. 75 kr. naprej.

Šivalni stroji cenejši kot drugod!

Razpošilja se točno tudi po pošti.

Z odličnim spoštovanjem

(1405—15)

Fran Čuden, Sv. Petra cesta št. 2.

Ceniki zastoj in franko.

Za Božična in novoletna darila!

Jos. Petrič-eva

specijalitetna trgovina s papirjem

v **Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6**

uljudno priporoča slavnim uradom

(1850—3)

specijalne predmete pisarniških in risarskih potrebščin, mej temi najraznovrstnejše specijalitete in najnovejše iznajdbe, najnovejša **„centrik-peresa“**, ki po svoji izbornosti in zajamčeni dobroti presegajo vse dosedanje vrste peres, razna tu- in inozemska črnila, držala, svinčnike i. t. d.

Za Božična in novoletna darila!

Kakor splošno znano, so Richter-jeve sidrove kamenaste gradilne skrinjice

otrok najljubša igrača.

One so jedina igrača, katera zanimanje otrok trajno vzdržuje in se ne postavi v kot že po nekaterih dneh.

Zato so najcenejše darilo in vled svoje velike odgojne vrednosti in dovršene kakovosti tudi najmenitnejše darilo.

Sploh so najboljše, kar se more podariti otrokom kot igračo ali zabavilo. Dobivajo se po 40, 75, 90 kr. do 6 gld. v vseh boljših prodajalnicah igrač in imajo v dokaz pristnosti varstveno znamko s sidrom.

Svarilo! Znani ponarejalci naših samo pristnih kamenastih gradilnih skrinjic skušajo varati občinstvo s tem, da pravijo, da je naš slovit izvirni izdelek drag. A občinstvo naj se ne dá motiti po takih neresničnih trditvah, timveč naj zahteva urno v primeru ilustrovan naš cenik in naj zavrne na tako nečin in usiljiv nač. n priporočane gradilne skrinjice kot to, kar so: — manj vredne ponaredbe. — Samo z varstveno znamko **„sidro“** zaznamovane gradilne skrinjice so pristne. — Poslednje odlikovanje: Lipsija 1897 **zlata svetinja.**

F. Ad. Richter & Comp.

Prva avstro ogerska ces. in kralj. priv. tovarna kamenastih gradilnih skrinjic.

Pisarna in zaloga: I., Opernring 16 **Dunaj** Tovarna: XIII/1, Hietzing.

Rudolstadt (Thür.), Oten, Rotterdam, London, New-York, 215 Pearl-Street.

Novo! Poskušalec potrpežljivosti in družbinska igra „Sidro“. Natančneje v ceniku.

